

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010781
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3121010781.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému W. F., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom M., ul. R. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 20.4.2023 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 01. decembra 2022, sp. zn. 6Pp/185/2021 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s a návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 01. decembra 2022, sp. zn. 6Pp/185/2021, bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený W. F., nar. XX.XX.XXXX, podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 3T/169/2017 zo dňa 11. 09. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/100/2018 zo dňa 08. 01. 2019 a rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/38/2015 zo dňa 27. 04. 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 1T/38/2015 zo dňa 26. 10. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/1/2019 zo dňa 31. 01. 2019.

II. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určuje odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal prokurátor sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovvej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Proti tomuto uzneseniu podal intervenujúci prokurátor v zákonnej lehote sťažnosť. Dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Z hodnotenia odsúdeného povereným riaditeľom Ústavu na výkon trestu a Ústavu na výkon väzby Dubnica nad Váhom zo dňa 29.07.2021 vyplýva, že odsúdený k spáchanej trestnej činnosti zaujíma len čiastočne kritický postoj a časť viny presúva na bývalú priateľku. Riziko recidívy trestnej činnosti

je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá a podmiennečné prepustenie odsúdeného W. F. ústav neodporúča.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený W. F. bol pred nástupom trestu opakovane trestne stíhaný, pričom odsúdený už v minulosti bol vo výkone trestu odňatia slobody, pričom ani ukladané a vykonané tresty na neho nemali pozitívny vplyv a naďalej sa dopúšťa páchania trestnej činnosti.

Na verejnom zasadnutí dňa 01.12.2022 zástupca ústavu uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň uviedol, že od jeho vypracovania nedošlo ku žiadnym zmenám a ústav neodporúča podmiennečne prepustiť odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Tu poukazuje na to, že hodnotenie na odsúdeného bolo ústavom vypracované dňa 29.07.2021 a počas nasledujúcich 17 mesiacov u odsúdeného nedošlo podľa vyjadrenia zástupcu ústavu k zmene ani v postoji odsúdeného k páchanej trestnej činnosti, či k inej pozitívnej zmene.

Som toho názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory odsúdeného a tiež sa nedostatočne vysporiadal s vyššie uvedenému skutočnosťami.

Zo zmyslu inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že podmiennečné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmiennečné prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.

Vzhľadom na uvedené som toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady.

Vzhľadom na vyššie uvedené a v r h u j e m, aby Krajský súd Trenčín napadnuté uznesenie Okresného súdu v Trenčíne spisová značka 6Pp 185/2021 zo dňa 01.12.2022 zrušil.“

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že jeho podmiennečné prepustenie sa mu naťahuje viac ako 17 mesiacov, pričom okresný súd v danej veci trikrát rozhodol o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu trestu, avšak prokurátor vždy podal voči rozhodnutiu alibistické sťažnosti, ktoré sa vôbec od seba nelíšia a sú len mechanicky skopírované, čím ruší jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu. Ďalej uviedol, že prokurátor vôbec neakceptuje doplnenie vecí do spisu, ktoré si vyžiadal krajský súd. Dodal, že kvôli sťažnostiam prokurátora si nemôže obnoviť ani invalidný dôchodok, lebo mu v jeho sťažnosťami zabraňuje. Záverom svojho vyjadrenia odsúdený žiada krajský súd aby rozhodol o jeho podmiennečnom prepustení buď v jeho prospech alebo mu jeho žiadosť zamietol.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

V súvislosti s posudzovaním splnenia zákonných podmienok pre podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

V prejednávanej veci okresný súd na základe ostatného zrušujúceho uznesenia krajského súdu odstránil všetky vytýkané nedostatky. Pre svoje rozhodnutie si okresný súd obstaral potrebné podklady, vrátane krajským súdom určené súdne spisové materiály, na základe ktorého odsúdený vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody, ako aj ostatné vyžadované listinné materiály obsahujúce hodnotenie ústavu a potrebnú písomnú dokumentáciu od Sociálnej poisťovne týkajúcu sa rozhodnutí a posudkov o invalidite odsúdeného. Z tohto dôvodu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd si pre svoje rozhodnutie zabezpečil dostatok podkladov a na ich základe náležite zistil skutkový stav veci.

Pokiaľ ide o posúdenie otázky, či odsúdený spĺňa zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd dospel k záveru, že odsúdený vykonal zákonom požadovanú časť trestu odňatia slobody, počas doterajšieho výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a je daná dostatočná záruka, že na slobode bude viesť riadny život.

Okresný súd odôvodnil svoj právny záver o preukázaní polepšenia odsúdeného len tým, že odsúdený preukázal schopnosť viesť „riadny život v podmienkach výkonu trestu“. Krajský súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že k vyvodu odôvodneného záveru o preukázaní polepšenia v zmysle

§ 66 ods. 1 Tr. zák. nestačí len samotné preukázanie dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným v podmienkach výkonu trestu, teda preukázanie „schopnosti viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu“ bez toho, aby takéto správanie sa odsúdeného a plnenie povinností svedčilo o tom, že počas výkonu trestu došlo u odsúdeného k eliminácii tých osobnostných čŕt, ktoré viedli k odbrzdzeniu zábran u odsúdeného porušovať záujmy, chránené Trestným zákonom.

S poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, podľa ktorého záver okresného súdu o preukázaní polepšenia u odsúdeného, odôvodnený len tým, že odsúdený preukázal schopnosť viesť „riadny život v podmienkach výkonu trestu“, nie je založený na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného a zmien jeho osobnosti, ku ktorým malo dôjsť pôsobením doterajšieho výkonu trestu.

Nakoľko v preskúvanom prípade nebolo preukázané splnenie materiálnej podmienky polepšenia sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a otázku preukázania polepšenia nie je možné posudzovať izolovane od otázky budúcej perspektívy vedenia riadneho života, podľa názoru krajského súdu nemožno z tohto dôvodu dospieť k odôvodnenému záveru o možnosti očakávať od odsúdeného vedenie riadneho života v budúcnosti.

Okresný súd opätovne ponechal bez povšimnutia aj hodnotenie ústavu týkajúce sa nezaradenia odsúdeného do práce nielen z dôvodu nedostatku vhodnej práce pre jeho zdravotný stav, ale aj pre jeho nezáujem. V tejto súvislosti absentuje okresným súdom vykonané zhodnotenie príčin recidívy odsúdeného, pre ktorú je vo výkone trestu odňatia slobody a ktorá sa týka sa jeho vyživovacej povinnosti voči dvom maloletým deťom. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že vyživovacia povinnosť odsúdeného naďalej trvá. Podľa názoru krajského súdu skutočností ako skoršie odsúdenie z minulosti pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, sociálne pomery odsúdeného, ku ktorých vzniku prispel sám nemalou mierou, vrátane zisteného nezájmu o zaradenie do práce počas výkonu trestu odňatia slobody, odôvodňujú riziko, že odsúdený by si naďalej neplnil vyživovaciu povinnosť.

S poukazom na vyššie uvedené úvahy je zrejmé, že okresný súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyvetlil, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru, že malo dôjsť eliminácii tých negatívnych osobnostných vlastností odsúdeného, ktoré ho viedli k recidíve úmyselnej trestnej činnosti. Podľa názoru krajského súdu okresný súd v tejto súvislosti nekriticky prihliadal len na okolnosti v prospech odsúdeného, keď súčasne nedôvodne bagatelizoval zistené skutočnosti v jeho neprospech.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná a zakladá zákonný dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia podľa § 194 ods. 1 Tr. poriadku.

Krajský súd následne skúmal, či v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. môže sám vo veci rozhodnúť.

Na základe preskúmania veci dospel k záveru, že zistenia vyplývajúce z dokazovania vykonaného okresným súdom dávajú skutkový podklad na posúdenie otázok, rozhodných pre správne a zákonné rozhodnutie o návrhu odsúdeného.

Hoci správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v poslednej dobe nevykazuje nedostatky, nemožno opomenúť skutočnosť, že napriek skúsenosti s predchádzajúcim výkonom trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za neplnenie si vyživovacej povinnosti, odsúdený opätovne porušil rovnaké záujmy chránené Trestným zákonom. Nakoľko výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody z minulosti nemal na odsúdeného výchovný vplyv a neprimäl ho k vedeniu riadneho života, krajský súd dospel k odôvodnenému záveru, že od odsúdeného, ktorý vo výkone trestu nepreukázal polepšenie, nemožno očakávať vedenie riadneho života po prípadnom podmienečnom prepustení.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené materiálne podmienky v zmysle § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.